

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724200405
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5724200405.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., C. XXXX/XX, 2/ D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B., C. XXXX/XX, 3/ F. B. B., nar. X.X.XXXX, bytom B., C. XXXX/XX, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Košice, Bočná 10, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania žalobcov 1/ až 3/ proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 6Csp/9/2024-49 zo dňa 20. februára 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zamietol návrh žalobcov 1/ až 3/ na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach, a to rodinného domu súpisného čísla XXXX, postaveného na parcele č. 3730/143 a pozemkov parc. číslo XXXX/XXX - G. výmere 266 m² a parcelné číslo XXXX/XXX - G. výmere 479 m², zapísaných na LV XXX, vedeným Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre k. ú. B. (ďalej len „nehnuteľnosti“), do rozhodnutia vo veci samej, ako i povinnosti zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností do skončenia vo veci samej.

2. Vo vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia neosvedčili dôvodnosť nároku, ktorého sa vo veci samej domáhajú, a to určenia neplatnosti oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úverov. Poukázal pritom na ustanovenie § 137 písm. d/ CSP, v súlade s ktorým určenie takejto právnej skutočnosti nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Uvedenú právnu skutočnosť – platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti - si okresný súd musel prejudiciálne posúdiť v rámci uplatnenia iných zákonom dovolených nárokov. V tejto spojitosti zdôraznil, že neplatnosti úverových zmlúv, záložných zmlúv, ako aj samotnej existencie záložného práva, na základe ktorého je vykonávaná dražba, sa už žalobcovia neúspešne domáhali v predchádzajúcich konaniach. vedených na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10Csp/15/2022 a 21Csp/86/2019. Ani v jednom z týchto konaní sa nekonštatovalo, že by predmetné zmluvné vzťahy boli neplatnými. Z uvedeného dôvodu sa podľa názoru okresného súdu jednalo o prekážku veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata), ktorá bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola prejednávaná znova.

3. Okrem toho sa súd prvej inštancie nestotožnil s tvrdením žalobcov, že veriteľ bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úverov len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, sa nestotožnil, keďže pripustením tohto názoru by bolo nespĺniteľné dodržať zákonné podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. Taktiež nepovažoval za preukázané tvrdenie žalobcov, že im výzva na úhradu omeškaných splátok a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nebolo doručené.

4. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, okresný súd uzavrel konštatovaním, že žalobcovia opakovane a neúspešne využívajú spôsoby, ako sa vyhnúť postihu ich majetku, ktorý dobrovoľne zaťažili záložným právom.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalobcovia 1/ až 3/, ktorí sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle ich odvolacieho petitu. Domnievali sa, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, nezaoberal sa vznesenou námietkou premlčania a taktiež nevyhodnotil platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalovaným.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobcovia od roku 2018 prijatý a spotrebovaný úver riadne nesplácajú. Namiesto korektnej snahy o riešenie platobnej delikvencie, neprestajne iniciujú všemožné súdne konania, ktoré sú v podstatných ohľadoch založené vždy na tých istých dôvodoch. Zdôraznil, že podanie žalobcov je iba recykláciou všemožných doterajších domniek a špekulácií, ku ktorým sa už súdy dvoch inštancií opakovane a presvedčivo vyjadrili, napríklad i k žalobcami opakovane prezentovanej nepravde o absencii riadneho postupu pri doručovaní písomností, či k správnosti a platnosti jednotlivých úkonov v rámci výkonu záložného práva.

7. Návrh žalobcov by podľa žalovaného mal byť posúdený aj v kontexte kritérií dobrých mravov a zákazu šikany. Taktiež poukázal na celkový kontext a obsah podania žalobcov, ktoré podľa jeho presvedčenia nespĺňa požiadavky kladené procesnými normami na odvolanie ako primárny opravný prostriedok. Žalobcovia sa totiž obmedzili na výhradu údajného nezaobrania sa vznesenou námietkou premlčania, hoci ich žaloba spojená s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnu námietku premlčania neobsahuje. Zároveň uviedol, že neobstojí ani druhá, vyložene zmätočná výhrada, že súd prvej inštancie sa „nezaoberal“ platnosťou právneho úkonu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, keď napadnuté rozhodnutie práve tejto okolnosti venuje prevažnú časť svojho odôvodnenia.

8. Za správny potom žalovaný považoval argument súdu, v zmysle ktorého žalobná požiadavka na určenie neplatnosti oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je procesne neprípustná, keďže nebol splnený základný zákonný predpoklad, ktorý sa s týmto typom určovacieho návrhu spája.

9. Záverom za potrebné považoval zasadiť návrh žalobcov na okamžitý zásah súdu do časových súvislostí, keď sa žalobcovia domáhajú neodkladnej súdnej ochrany argumentujúc údajnou neplatnosťou právneho úkonu, ktorý bol vykonaný dňa 5.2.2018, t. j. po viac ako šiestich rokoch, čo vylučuje prítomnosťou akejkoľvek naliehavosti na ich strane. Zároveň predostreli argumenty, v zmysle ktorých sa pokúsili vylúčiť hroziaci ireverzibilný stav ako predpoklad poskytnutia neodkladnej ochrany.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Primárne odvolatelia/žalobcovia žiadnym spôsobom nespochybnili súdom prvej inštancie predstretú úvahu o absencii úpravy osobitného predpisu pripúšťajúcej žalobu o neplatnosť oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a zároveň (nespochybnili) z toho vyplývajúcu procesnú konzekvenciu v podobe neprípustnosti takejto žaloby o určenie takejto právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d/ CSP.

12. Opísaná rezignácia na vznesenie protiargumentácie voči jednému (a samostatnému) z nosných dôvodov zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (už) sama osebe vedie k neúspechu žalobcov v danom štádiu konania.

13. Odhliadnuc od konštatovaného, náležite žalovaný poukazuje na irelevantnosť odvolacej námietky vytýkajúcej súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal (bližšie nešpecifikovanou) námietkou premlčania. K vzneseniu takejto námietky totiž v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo. Z daného hľadiska preto nie je možné indikovať pochybenie konajúceho súdu.

14. Obstať nemôže ani druhý odvolací dôvod, stručne konštatujúci, že súd „nevyhodnotil platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalovaným“.

15. Uvedené tvrdenie je totiž v evidentnom rozpore s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorého podstatou/základom je predovšetkým vy/hodnotenie tejto otázky. Predmetný účelový odvolací argument teda v plnej miere prehliada zásadný záver okresného súdu, že platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (resp. ne/platnosť úverových zmlúv, záložných zmlúv, ako aj samotná existencia

záložného práva, na základe ktorého je vykonávaná dražba) bola prejudiciálne posúdená/posudzovaná v iných (okresným súdom špecifikovaných/označených) súdnych konaniach, v rámci ktorých sa žalobcovia neúspešne (ani v jednom z týchto konaní sa nekonštatovalo, že by predmetné zmluvné vzťahy boli neplatnými) domáhali svojich nárokov.

16. Nadväzne platí, že súd prvej inštancie sa zaoberal (t. j. neopomenul hodnotiť, ako to tvrdia odvolatelia) posúdením hodnoverného osvedčenia nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, keďže v rámci dokazovania (ktoré má v tomto štádiu konania povahu osvedčovania) v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov zaťažuje povinnosť osvedčiť (hodnoverne) dôvodnosť/existenciu chráneného nároku (nároku vo veci samej). Túto povinnosť však žalobcovia v súdnej veci neuniesli, nakoľko platí okresným súdom formulovaný a odvolateľmi/žalobcami konkrétne/osobitne nespochybný záver, že ochrany nároku vo veci samej sa už žalobcovia neúspešne domáhali v iných/skorších súdnych konaniach.

17. V danej spojitosti sa javí vhodným pripomenúť, že Ústavný súd SR v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je tak ústavne neudržateľná.

18. V okolnostiach posudzovanej veci z rozoberaných súvislostí vyplýva, že žalobcovia opakovane iniciujú súdne konania, ktorých predmetom bolo/je preskúmavanie platnosti úverových zmlúv, záložných zmlúv, ako aj samotnej existencie/platnosti záložného práva, na základe ktorého je vykonávaná dražba (všetky súdne konania pritom skončili zamietnutím žaloby, t. j. neúspechom žalobcov), pričom v rámci týchto konaní sa súd už platnosťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zaoberal a hoci „iba“ prejudiciálne, odvolatelia však ani len nepomenovali akýkoľvek konkrétny dôvod nesprávnosti uvedeného/takéhoto záveru súdu.

19. Opísané vo svojom súhrne viedlo odvolací súd k potvrdeniu vecnej správnosti zamietajúceho/napadnutého uznesenia.

20. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné.